

Esmakordselt korraldati rahva-aktusi Tartus Vabariigi 8. aastapäeva puhul. „Vanemuises“, Eesti Käsitöölise Seltsi saalis ja Sõdurite Kodu saalis, kus aktused korraldati, oli osavõtjaid nii rohkesti, et paljud ruumi-puudusel olid sunnitud tagasi minema. Kõigi nende aktuste kavas oli kolm sõnavõttu, — avasõna, peokõne ja lõppsõna, rida muusikalisi ettekandeid laulu-, klaveri-, viiulisoolodena, koori või orkestri ettekanne-tena ja deklamatsioone. Kõigil järgnevail aastail korraldatud Vabariigi aastapäeva rahva-aktuste eeskavad on oluliselt jäänud esmakordsete aktuste sarnasteks, sisaldades hoogsa sõnalise osa kõrval kõrgeväärtusliku kunstilise ja kontsertosa. Kogu nende aastate jooksul on arvukas kõnele- jate ja ettekandjate pere nende aktuste heaks kordaminekuks kaasa aidanud ilma tasuta. Rahva osavõtt aktustest on olnud alati väga elav.

Arvuliselt on Tartus aktusi korraldatud üksikutel aastatel järg- miselt:

	Aktuste arv	Osavõtjaid ümmarguselt	Ettekanded:			kokku
			kõned	muusikalised	muud	
1925	3	3 000	9	25	6	40
1926	5	4 000	14	41	11	66
1926	8	4 500	22	56	17	95
1928	17	10 000	52	84	32	168
1929	6	4 200	17	42	15	74
1930	7	4 500	20	50	15	85
1931	5	4 000	10	34	10	54
1932	7	4 500	16	46	15	77
1933	14	7 000	35	92	41	168
1934	5	4 000	15	42	19	76
1935	12	6 000	38	91	28	157
1936	14	7 000	42	92	28	162
1937	13	6 500	39	90	27	156
1938	14	7 000	40	95	20	155
1939	11	5 000	31	57	18	106

RAHVAÜLIKOOL.

Rahvaülikoolide vajadust toonitati juba 1913. aastal korraldatud hariduspäeval, kuid takistavate olude tõttu sai see Eestis võimalikuks alles 1917. aastal.

Esimene nõupidamine Tartu rahvaülikooli asutamise asjas peeti 3. detsembril 1917 Tartu Maavalitsuse ruumes Riia 1, kus moodustati kitsam komisjon uue, selleks otstarbeks asutatava seltsi põhikirja välja- töötamiseks, esialgse õppekava koostamiseks ja vajalike kulude tarvis raha muretsemiseks.